Expertise- en InnovatieCentrum Binnenvaart

EICB

Energie transitie

Financiering van vergroening

Sessie programma

- 14.15 uur : Fonds en label emissies binnenvaart, Martin Quispel
- 14:30 uur: Panel speeches:
- Wim Onderdelinden: ervaringen uit de praktijk
- John van Gent: financiële instrumenten en subsidies
- Marco van Beek: beleid en ervaring van Rabobank
- 14:45 uur: Stellingen, panel discussie
- 14:55 uur: Vragen en reacties uit de zaal
- 15:10 uur pauze

Inleiding

Verduurzamingsfonds en label binnenvaart

Martin Quispel, EICB

Uitdaging

Noodzaak reductie luchtvervuiling en beperking klimaat opwarming

Lange levensduur schepen en motoren, relatief hoge emissies

Relatief kleine en versnipperde markt, weinig vaste commerciële relaties

Weinig prikkels en sturende regelgeving, vaak geen business case voor schonere technologie

Ontbrekende roadmap: welke technieken, wanneer en hoe beschikbaar en betaalbaar?

Green Deal

Ambities

2030:

- CO2-emissies gereduceerd met 40% tot 50% ten opzichte van 2015 ;
- Tenminste 150 binnenvaartschepen met zero-emissie aandrijflijn;

2035:

- Reductie emissie van milieuverontreinigende stoffen met 35%-50% t.o.v. 2015

2050:

- Een nagenoeg emissievrije en klimaatneutrale binnenvaart gerealiseerd te hebben;

Doelen

2024:

- Een **nieuw Europees sturingsinstrumentarium** ontwikkeld te hebben dat het bereiken van de gestelde ambities stimuleert **zonder** dat het van overheidswege **opleggen van dwingende emissienormen** per schip voor 2030 en 2035 nodig is.

Beoogde instrumenten green deal

Label systeem binnenvaart

Verduurzamingsfonds binnenvaart

Label systeem

Waarom?

- Herkenning
- Erkenning
- Sturing
- Innovatie stimulans

Labelsysteem

stappen

Eerste schets uitgewerkt in Innovation Lab

Uitgebreide consultatie van stakeholders

Koppelen met andere initiatieven/labels:
- Green Award
- Lean & Green
- GLEC methode CO2 berekening

Rapportage en oplevering concept voorjaar 2020

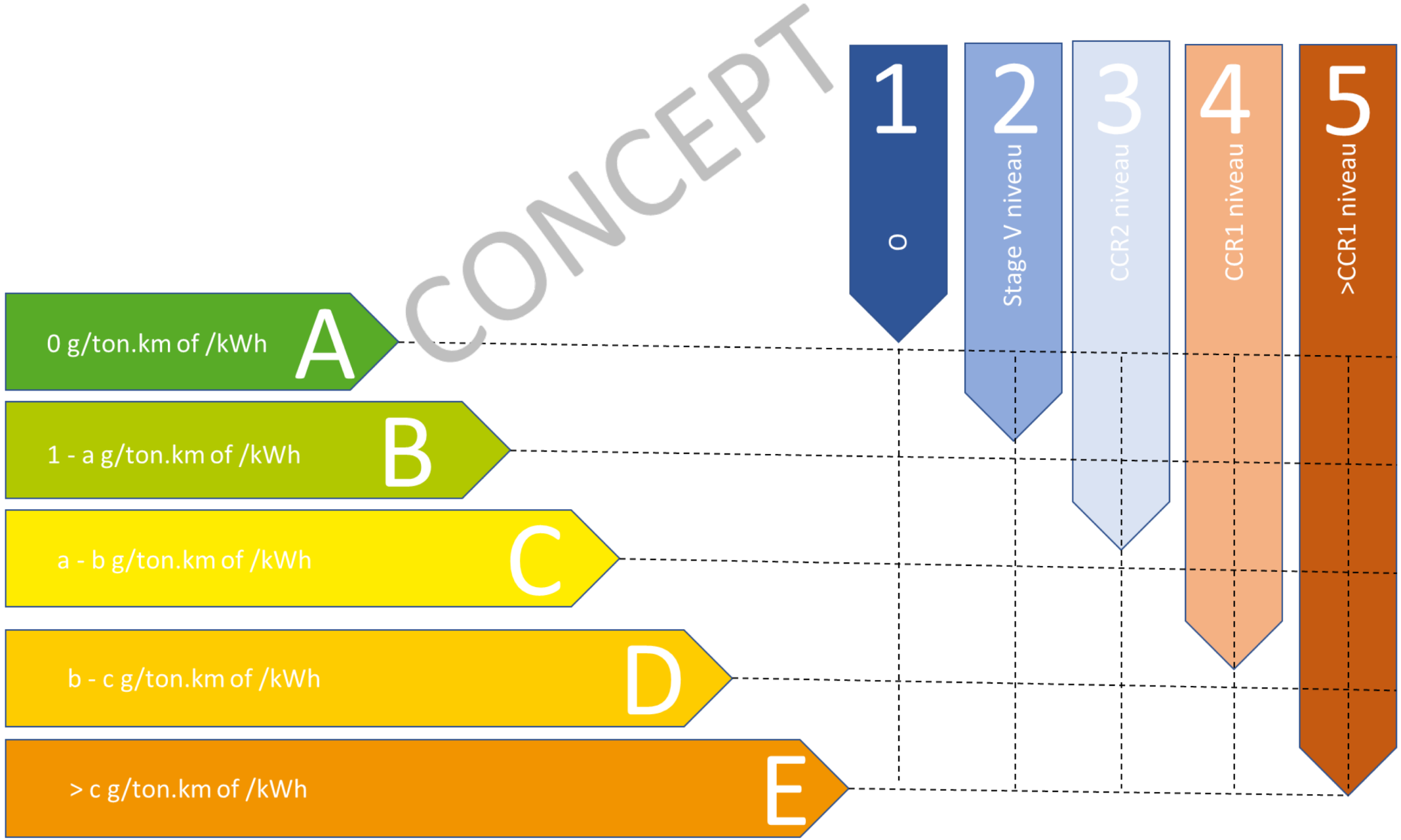
CONCEPT
0 g/ton.km of /kWh
A
1 - a g/ton.km of /kWh
B
a - b g/ton.km of /kWh
C
b - c g/ton.km of /kWh
D
> c g/ton.km of /kWh
E
1
0
2
Stage V niveau
3
CCR2 niveau
4
CCR1 niveau
5
>CCR1 niveau

Labelsysteem

Beoogde kenmerken

- Wettelijke basis voor label?
- Klimaat en luchtkwaliteit prestatie
- g/kWh, g/tonkm, totalen per jaar
- Aan boord meten (real sailing emissions), TTW basis
- Eenvoudig en effectief
- Meegroeien, uitbreiden en verfijnen
- Bruikbaar voor vloot monitoring
- Technologie neutraal
- Controleerbaar en fraudebestendig
- Betaalbaar
- Europees uitrollen

scheepsnaam	type	vermogen	Bouwjaar motor	laadvermogen	brandstof	meetdatum	NOx g/kWh	PM g/kWh	PN g/kWh	CO g/kWh	HC g/kWh	CO2 g/kWh
SchipY	tanker	1100kW	2005	5.000 ton	B30	12-4-2019	3	0,1	-	2	3	180

B 3

CONCEPT

Emissies per jaar

Brandstof ton/jaar	CO2 ton/jaar	NOx ton/jaar	PM ton/jaar
----------	----------	----------	----------

Emissies relatief

Brandstof g/ton.km	CO2 g/ton.km	NOx g/ton.km	PM g/ton.km
----------	----------	----------	----------

Bijdrage aan 2050 doelstelling

- - - - - 0 0 0 0 0 + + + + +

Green Deal – tekst verduurzamingsfonds

Artikel 3 Verduurzamingsfonds

1. Om te komen tot een systeem als bedoeld in artikel 2 onderzoekt IenW de haalbaarheid van een Europees verduurzamingsfonds voor binnenvaartschepen. Het onderzoek wordt uitgevoerd in samenwerking met de overige CCR-lidstaten en uiterlijk in 2020 opgeleverd.
2. In het onderzoek, bedoeld in het eerste lid, wordt in elk geval bezien in hoeverre het verduurzamingsfonds aan de volgende elementen kan voldoen:
   a. Ondernemers kunnen een beroep doen op het fonds om investeringen in de emissieprestatie, als bedoeld in artikel 4, derde lid, van het schip te financieren;
   b. Het fonds is breed toegankelijk voor ondernemers uit alle segmenten van de binnenvaart;
   c. Het fonds is laagdrempelig, zowel financieel als administratief;
   d. Bijdragen uit het fonds zijn gekoppeld aan een verbetering van de emissieprestatie van het schip;
   e. Het fonds vormt voor de ondernemer een prikkel om tot investeringen in emissieprestatie over te gaan.
3. In het onderzoek wordt tevens meegenomen hoe het fonds gevuld moet worden, bijvoorbeeld door jaarlijkse bijdragen van binnenvaartondernemers, bijdragen van de EU/nationale overheden of middelen vanuit financiële instellingen.
4. BLN en CBRB ondersteunen de in het eerste lid genoemde actie via de Europese koepelorganisaties European Barge Union (EBU), European Skippers' Organisation (ESO) en het Inland Waterway Transport (IWT) platform.

Europese verkenning -

Uitgangspunten

- Verklaring Mannheim okt 2018 als startpunt
- Zero-emissie in 2050
- Technologie neutraal
- Breed Europees draagvlak
- Geen marktverstoringen
- Geen risico op vraag uitval of omgekeerde modal shift
- Kosten-effectief voor de (bestaande) vloot

Europese verkenning – onderzoeksvragen

- Wat zijn aangrijpingspunten op bedrijfsniveau?
- Vergelijk met andere vervoersmodaliteiten?
- Welke technieken, brandstoffen, scenario's naar zero-emissie?
- Welke investeringen en extra operationele kosten?
- Het marktpotentieel van 'energy as a service' en leasing?
- Gezamenlijk inkopen om kosten te drukken?
- Bijdrage van nationale en Europese subsidies en financiering?
- Bijdrage logistieke sector aan het vergroeningsfonds? Zo ja, hoe?
- Welke grenzen vanuit gelijk speelveld en ongewenste effecten?
- Toegevoegde waarde nieuw Europees verduurzamingsfonds?
- Hoe kan dit werken? Wie bepaalt en voert uit?
- Wat moet er geregeld worden voor implementatie?

Europese verkenning – planning

Studies in september 2020 gereed, daarna doorpakken

Coordinatie door Centrale Rijnvaart Commissie en hun lidstaten

Sterke betrokkenheid van de Europese branche organisaties

5 minuten speech

Wim Onderdelinden,

Stichting ABRI

Verduurzaming binnenscheepvaart

- Financieel
- Financierings-technisch
- Fiscaal-technisch

Financieel

- Harde exploitatie
- Verwachte waarde-ontwikkeling schip
- Subsidie duurzame scheepsbouw (weer vanaf 2020)

Financierings-technisch

Voorwaarden

“green-deal-rente"

"groenverklaring"

Fiscaal - technisch

- investeringsaftrek
- energie-investeringsaftrek
- milieu-investeringsaftrek
- vervroegde/extra afschrijving

Algemeen

Faciliteren

of

subsidiëren?

5 minuten speech

John van Gent,
Ministerie Infrastructuur en Waterstaat

Financiering vergroening binnenvaart

- Financieel instrumentarium:
  NL en EU

- Nationale subsidieregelingen binnenvaart:
  vandaag en morgen

John van Gent

Senior beleidsmedewerker

IenW/DGLM/Maritieme zaken/Binnenvaart

Financiële instrumenten t.b.v. duurzame binnenvaart

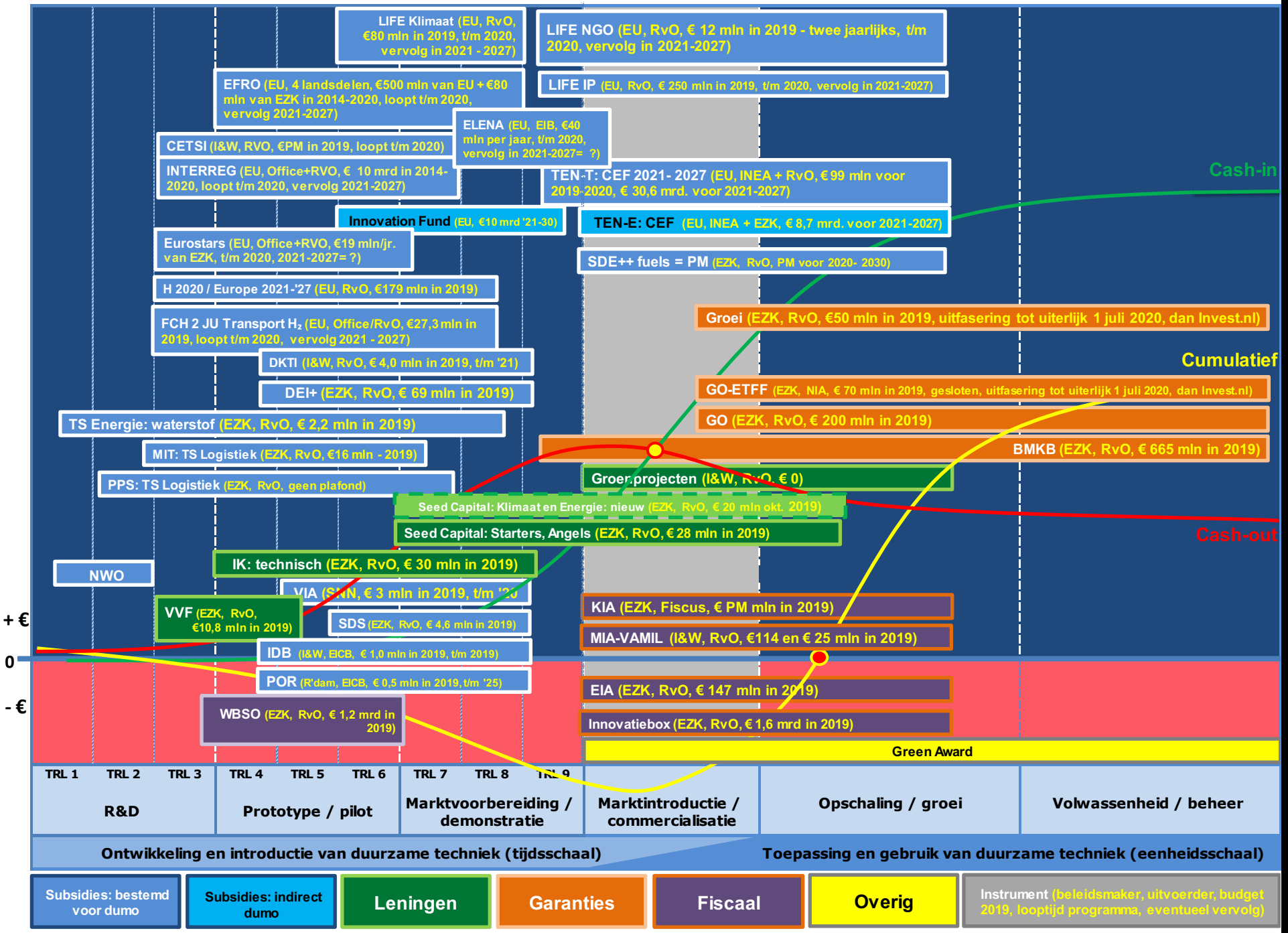

Subsidieregelingen 2019/2020 e.v.

2019:

- ✓ DKTI-Transport: scheepvaart: €4 mln.
- ✓ Innovatie Duurzame Binnenvaart (IDB): €1,4 mln.
- ✓ Subsidieregeling Duurzame Scheepvaart (SDS): €4,6 mln.
- ✓ Schone binnenvaart en duurzame logistiek in Rotterdam: €500.000,- (HBR/EICB)

2020 e.v.

- DKTI-Transport: scheepvaart?
- Regeling Verduurzaming binnenvaart
- Goederenvervoeragenda: modal shift en digitalisering goederenvervoer: weg naar water
- Duurzame logistiek binnenvaart (vanaf 2021)
- SDS-regeling

5 minuten speech

Marco van Beek, Rabobank

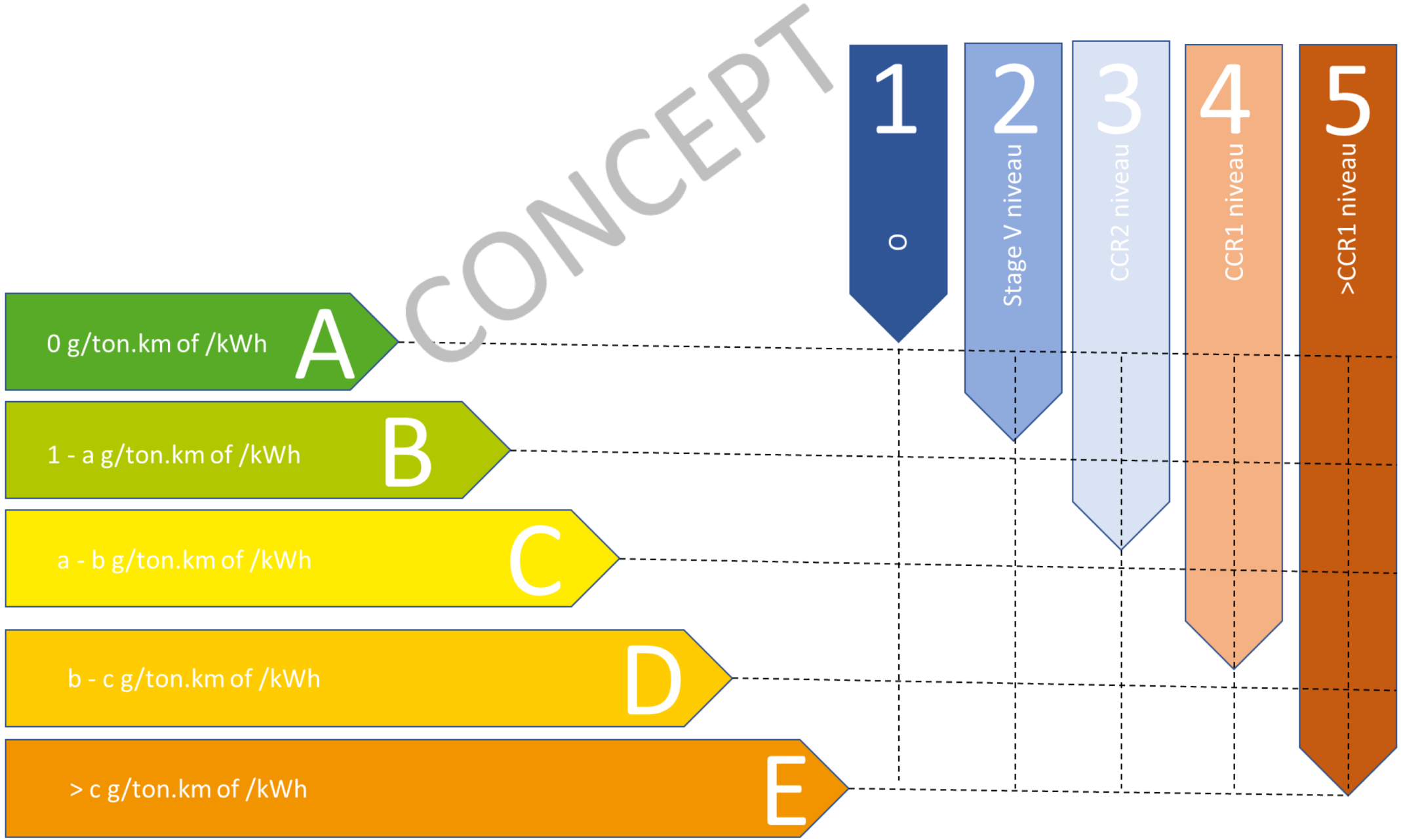
CONCEPT
0 g/ton.km of /kWh
A
1 - a g/ton.km of /kWh
B
a - b g/ton.km of /kWh
C
b - c g/ton.km of /kWh
D
> c g/ton.km of /kWh
E
1
0
2
Stage V niveau
3
CCR2 niveau
4
CCR1 niveau
5
>CCR1 niveau

Panel discussie: stellingen

Het label systeem is dé oplossing voor vergroening van de binnenvaart

Panel discussie: stellingen

Banken moeten stoppen met het financieren van nieuwe CCR 2 motoren

Panel discussie: stellingen

Ondernemers die achterblijven in de vergroening moeten ter compensatie verplicht financieel gaan bijdragen aan een vergroeningsfonds

Panel discussie: stellingen

Innovatie is alleen voor grote schepen economisch haalbaar

Panel discussie: stellingen

Verduurzaming kan de binnenvaart op eigen kracht

Panel discussie: stellingen

Zero-emissie technieken zijn nodig voor de toekomst, maar in de praktijk niet te financieren

Panel discussie: stellingen

In 2030 werkt elk container binnenvaart schip met uitwisselbare energiecontainers met een ‘pay-per use’ model

Panel discussie: stellingen

Een 50/50 verhouding tussen subsidies en bijdrage vanuit bedrijfsleven is logisch om de meerkosten voor schone technieken op te brengen

Panel discussie: stellingen

Kennis over vergroening is te beperkt bij ondernemers

Vragen / reacties uit de zaal